

مهاجرت، همپيوستگي، تبعيض قومي و نژادي

وبینارهای ماهانه انجمن آزادی اندیشه
آخرین یکشنبه هر ماه میلادی

**مهاجرت، همپيوستگي
و تبعيض قومي و نژادي**

دکتر مهرداد درویش پور

یکشنبه ۳۰ سپتامبر / برابر با ۸ مهر
ساعت ۷ عصر اروپای مرکزی / ۸:۳۰ شب تهران

پخش زنده با امکان پرسش و پاسخ
[facebook.com/IranAcademia](https://www.facebook.com/IranAcademia)

Iran Academia با همکاری انجمن آزادی اندیشه
The Association for Freedom of Thought Iran (AFTI)

- دکتر مهرداد درویش پور و پروفیسور چارلز وستین

معرفی کتاب مهاجرت، همپيوستگي و تبعيض قومي و «نژادي» - چشم انداز جامعه چند فرهنگي سوند؛

این گفتار در چهارچوب وبینارهای ماهانه انجمن آزادی اندیشه و با همکاری ایران آکادمیا صورت گرفته است. این وبینارها بطور ثابت آخرین یکشنبه هر ماه میلادی برگزار می شوند

لینک مقالات مرتبط و مورد توصیه برای مطالعه:

<https://www.radiozamaneh.com/412089>

<https://news.gooya.com/politics/archives/2014/09/185861print.php>

<https://news.gooya.com/politics/archives/2014/09/186100print.php>

[s://news.gooya.com/politics/archives/2014/09/186100print.php](https://news.gooya.com/politics/archives/2014/09/186100print.php)

از مهرداد درویش پور، (Studentlitteratur) ”در سال ۲۰۱۵ موسسه و انتشارات “ادبیات دانشگاهی دکتر و استاد جامعه شناسی در دانشگاه “ملاردالن” دعوت به عمل آورد تا ویرایش تازه ای از کتاب Migration och Enticitet دانشگاهی مهاجرت و قومیت چشم انداز جامعه فرهنگي سوند را منتشر سازد. این کتاب که مشتمل بر ۱۷ فصل ((Migration och Enticitet perspektiv på ett mångkulturellt Sverige)) است و توسط ۱۵ تن از استادان دانشگاه و کارشناسان علوم اجتماعی نوشته شده، زیر نظر رئیس(سابق) بخش تحقیقات مهاجرین در دانشگاه استکهلم، پروفیسور چارلز وستین و مهرداد درویش

در سوئد در سال ۲۰۱۵ با ویرایشی نوین منتشر شد Students literatur پور توسط انتشارات

درویش پور در معرفی این کتاب می گوید که “با وجود اینکه دست اندرکاران تهیه این کتاب علاوه بر جامعه شناسی در علوم مختلفی از قبیل تاریخ، جرم شناسی، علوم سیاسی و غیره دارای تخصص می باشند اما تلاش همه ما بر این بوده که سعی کنیم با نگاهی جامعه شناسانه این کتاب را به رشته تحریر در آوریم”.

در این کتاب محققین بجای اینکه “مهاجرین” را همچون مشکل جامعه برخاسته از تفاوت فرهنگی مورد تحقیق قرار دهند تمرکز ویژه ای در رابطه با نابرابری ها و تبعیض قومی و «نژادی» داشته اند: “در واقع رابطه اتنیکی معمولا رابطه نابرابر قدرت است که بصورت سلطه گروه اکثریت ظاهر می شود و اقلیت های قومی را به حاشیه می راند و مشکلات بعدی از قبیل حاشیه نشینی، میزان جرایم، موقعیت دشوار اقتصادی و نظایر آن پیامدهای این رابطه نابرابر قدرت هستند. رابطه بین گروه های قومی هم یکی از “مولفه های نابرابری اجتماعی است که هرچه نابرابر تر باشد بیشتر به رشد هویت قومی منجر می گردد

مهاجرین یک گروه منفعل قربانی نیستند

کتاب “مهاجرت و قومیت” برخلاف بسیاری از محققین، مهاجرین را نه به عنوان یک گروه منفعل قربانی تبعیض بلکه همچون فاعل اجتماعی قلمداد می کند: “نگاه اینگونه جامعه شناسان نگاهی منفی، یک بعدی و به ویژه در برخورد به ارزش های مثبت این جامعه کنسرواتیو است. در حالی که نگاه ما در بوده و ما علاوه بر موانعی که جامعه اکثریت در راه رشد (intersectionell) این تحقیق میان برشی اقلیت ها ایجاد میکند به عواملی چون جنسیت، سن و مدت زمان مهاجرت، پیشینه طبقاتی فرد مهاجر و انگیزه های و امکانات رشد را نیز مورد توجه قرار داده ایم. نادیده گرفتن این عوامل و از جمله جنسیت در امر بهم پیوستگی – آنها در جامعه ی مهاجری که زنان در آن در بسیاری از موارد موفق تر از مردان هستند- به “نابینایی جنسیتی” منجر خواهد شد که بیش از همه زنان از آن متضرر خواهند شد. مهاجرین گروه یکدستی نیستند و تعلق قومی فقط یکی از عوامل تعیین کننده هویت آنان است. بررسی مهاجرین بعنوان یک مقوله و تا یک کاتاگوری اجتماعی پیش از آنکه به فهم مسئله یاری برساند منجر به ساده کرده قضیه می شود. ما در این کتاب مهاجرین را رمانتیزه نکرده ایم.” “هویت قومی چیز ثابتی نبوده بلکه قابل تغییر است. اینکه ما سوئدی یا ایرانی هستیم یک حس فردی است. استفاده از “اصطلاحاتی از قبیل نسل دوم مهاجرین واقعا نابخردانه است

مهرداد درویش پور مفهوم “مشارکت” را امری کلیدی می داند و معتقد است که “اینترگراسیون” و یا هم پیوستگی به معنی انطباق نیست بلکه به معنی مشارکت است: “فردی که در امور جامعه مشارکت دارد تعلق قومی خود را برجسته نمی کند. نقطه عزیمت ما دفاع از جامعه چند فرهنگی نیست بلکه تاکید بر رفع تبعیض و دارا بودن حق مشارکت یکسان است”.

مهرداد درویش پور پیرامون اینکه چرا نابرابریهای قومی در سوئد چشمگیرتر و برجسته تر بنظر می رسد می گوید

سوئد در زمینه های رفاه، دمکراسی، حقوق شهروندی و برابری زن و مرد در سطح بالایی قرار دارد و در نتیجه توقع مهاجرین آن نیز در همان سطح بالاست و چون موقعیت بهتر، توقع بالاتر و صدای رساتری

دارند در نتیجه نابرابریهای قومی نیز چشمگیرتر بنظر می رسد. در حالیکه وضعیت نابرابریهای قومی فاحشی که در برخی ازکشورها مانند وضعیت مهاجرین افغان در ایران و یا حتی مهاجرین در بسیاری از کشورهای اروپایی دارند حتی در سطح مطرح شدن نیز به گوش نمیرسد".

اشاره کنیم که در گزارشی تحقیقی که اخیرا از سوی اتحادیه اروپا منتشر شده است سوئد جایگاه موفق ترین کشور این اتحادیه از لحاظ ارائه بهترین امکانات به مهاجرین را به خود اختصاص داده است.

درویش پور در معرفی این کتاب و بحث و بینار خود ضمن معرفی این کتاب به بررسی علل رشد راسیسم در انتخابات اخیر سوئد و تازه ترین تحقیق در حال انتشار خود و دیگر همکارانش درباره نظر سنجی درباره مهاجرت و جامعه چند فرهنگی (۲۰۱۸) می پردازد. برای مطالعه بیشتر نظرات درویش پور می توان به مقاله انگلیسی و فارسی منتشر شده پیشین او در باره موضوع سنخرانی اشاره کرد که لینک آن در زیر و

در فایل بالا آمده است. مقاله انگلیسی بالا فصلی از کتاب زیر است.

Mehrdad Darvishpour The Welfare State's "Stepchildren" An intersectional perspective on ethnic relations and discrimination in Sweden. In E. Brunnberg, E. Cedersund (eds). New tools in welfare research. Århus: NSU Press